

1: Eirik Hygen (fra venstre), Ellen Hygen, Vette Bull Jonassen og Merethe Jonassen baker pepperkaker. **2:** Anette Hasle (foran), Beathe Thode Iversen og Roger Berg har tidligere deltatt i aktiviteter i regi av Enestående familier. Nå trår de til som husbyggere. **3:** Krabbefiske er en populær sommeraktivitet. Her på Gon. **4:** Også de voksne får utfordret grensene sine på tur. Kaospilot Nina Boberg til venstre. **5:** De røde T-skjortene gjør det lett å de frivillige lederne når gruppene er på tur. **6:** Nasjonal koordinatør Trude Sletteberg sammen med daværende barne- og likestillingsminister Solveig Horne på en av Enestående familiers aktiviteter i 2017.

FOTO: 1 OG 2: VIGDIS LØBACH, 4 - 6: ENESTÅENDE FAMILIER.

At man er mye alene med barna, kan rett og slett føre til at man får et enestående nettverk.

VIGDIS LØBACH
vigdis.lobach@sb.no
480 78 371

Ti år har gått siden IOGTs Enestående familier så dagens lys. Fra den spede begynnelsen i Sandefjord, har det vokst fram et nesten landsdekkende nettverk av grupper som tilbyr ulike former for familieaktiviteter.

- Dette er ikke primært et aktivitetstilbud for barn. Foreldre kan ikke sende

barna på aktiviteter hos oss, de må være her sammen med dem. Dette er et voksentilbud som barn nyter godt av, sier Trude Sletteberg, nasjonal koordinatør for Enestående familier.

Oppdaget et stort behov

Høsten 2008 var Trude Sletteberg nyan-satt regionkonsulent i IOGT Sør-Norge. Den daværende lederen i IOGT Norge, Helge Kolstad, hadde bare uker tidligere proklamert at «IOGT må lete etter mennesker med udekte sosiale behov i vår tid». Plutselig gikk det opp for Trude at nettopp voksne som er mye alene med barn lett havner i en sånn gruppe.

- Noen har kanskje verken tid eller råd til å delta i fritidsaktiviteter for sin egen del. Mange har lite nettverk, særlig om de er innflyttere og er alene med barn.

Det er ikke så mange arenaer der voksne med barn møter hverandre for å gjøre noe sammen, forklarer hun.

Fra den første tanken meldte seg, til de første aktivitetene kom i gang, gikk det kort tid. I høstferien ble det satt opp busstur til Tusenfryd, godt markedsført med omtale i Sandefjords Blad. 16 barn og voksne stilte opp. Uka etter ble de samme familiene invitert med til krabbefiske i strandkanten. Så fulgte bowling og tur i svømmehallen.

- Vi opplevde at folk kom, enten det dreide seg om juletrehogst i skogen, krabbefiske eller en dyr tur de ellers ikke ville hatt råd til, forklarer Trude.

IOGT lokalt og Sandefjord kommune hjalp til med midler i oppstarten.

- Særlig vil jeg trekke fram folkehelsekoordinator Unni Aadne. Hun forsto

med en gang hvor viktig dette tilbudet var for kommunens innbyggere, og var til stor hjelp, sier Trude.

Senere kom fylkeskommunen, Gjensidigestiftelsen og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet på banen. Også næringslivet har bidratt, blant annet med rauserabatter på ulike aktivitetstilbud.

- Nå er flere tusen familier knyttet til det tilbudet vi startet i Sandefjord for ti år siden, sier Trude stolt.

Stort lokalt engasjement

Nina Boberg kom med i Enestående familier i 2011, og ble, etter eget utsagn, umiddelbart hekta.

- Det aller første jeg bet meg merke i, var det fabelaktig flotte navnet, ler hun.

På den aller første aktiviteten hun deltok, minnes hun at Trude sto utenfor

bussen og tok imot deltakerne etter hvert som de kom.

- Hun visste hva jeg het og hva ungene mine het. Jeg følte meg trygg og ivarettatt, sier Nina videre.

I 2012 deltok hun i lederkurs og nå er det hun som leder arbeidet i Sandefjord.

- Det jeg syntes var så fint, var at aktivitetene ikke var utstyrskrevenende eller kostbare. Det viktige er å gjøre noe sammen og ha andre voksne å snakke med, sier hun engasjert.

De lokale aktivitetene er mange og varierte, og ikke minst, de er populære. De blir ofte fort fulltegnet, og da er det Nina som har kontroll på ventelistene.

Ofte kommer foreldrene når barna er tre-fire år gamle, og mange deltar i aktiviteter fram til barna blir tenåringer.

- Dette er absolutt folkehelse. Her blir

folk kjent med hverandre, de får venner og nettverk, alt med utspring i en alkoholfri sosial arena, som jo Enestående familier er, sier Trude.

Får nettverk

Vi er flue på veggen når det inviteres til pepperkakebaking og pynting av pepperkakehus på Breidablikk ungdomsskole en lørdag i desember. Når deltakerfamiliene kommer, står allerede en hel landsby av hus klare, og venter på melissnø og seigmannbeboere.

- Vi som setter husene sammen, har vært akti-

ve i Enestående familier selv, og trår gjerne til og hjelper til nå det trengs, sier Anette Hasle, til vanlig leder av Juba Sandefjord, men bygningsarbeider for anledningen.

Vi slår oss ned der Ellen Hygen med sønnen Eirik (10 år) og Merethe Jonassen med Vetle (6 år) kjevler ut pepperkakedeig.

- Jeg var med første gangen da Vetle var omtrent tre år. Jeg hadde en stor omgangskrets, men kjente ikke så mange andre med barn i samme alder, og jeg ville at vi skulle ha noen andre å gjøre ting sammen med, forklarer Merethe.

ENESTÅENDE TILBUD

Enestående familier er IOGTs tilbud til voksne som ofte er alene med barna sine. Startet i Sandefjord i 2008. Har nå grupper mange steder i landet, og utvider stadig virksomheten. Les mer på www.enestaaendefamilier.no eller på Enestående familier hovedside på Facebook.

I januar skal hun på lederkurs.

- Jeg vil gjerne være med på å gi noe tilbake. Det å ha noen å gjøre noe sammen med har betydd utrolig mye for meg, slår hun fast.

Ellen nikker enig.

- Når man er mye alene med barn, er det hyggelig å gjøre noe sammen med andre voksne, sier hun. Hun og Eirik har deltatt i mye, men det er aller første gang de er med på pepperkakebaking.

- Det er fine aktiviteter hele året, men det er ekstra koselig før jul, å dra på juletrehogst, for eksempel, tror jeg nok ikke jeg ville gjort uten andre voksne å være sammen med, fortsetter hun.

Over pepperkakebakingen, over krabbefisket eller på tur til Tusenfryd, skapes gode opplevelser og gode minner. Og enestående nettverk oppstår.